

T E V Y N Ė

Organas Susivienijimo L. A.

N. 40

Plymouth, Pa. 20 d. Spalio 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„T E V Y N Ė“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:

T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasztuo-
ja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

XV. SEIMAS

„SUSIVIENIJIMO LIET. AM.“

Pagal pagarsinimą per „Tėvynę“ Seimas S. L. A. laikė savo nutarimus dienoje 9-10-11 Spalio 1900 m. mieste Elizabeth Port, N. J.

Ryte 9 dienos Spalio, 8 adyną lietuviszkoji bažnyčioje Elizabeth Port per Susivienijimo L. A. prezidenta kun. Kaupa tapė atprovinėta dievmaldistė ir paszventinta lietuviszka tautiszka vėliava.

Adyną 9 ant Jersey str. salėje Harmor atsidarė seimas, prezidentas k. Kaupas trumpai pakalbėjęs apie Susivienijimo reikalus perstatė, idant delegatai sudėtų savo mandatus; sudėjus mandatus, tapė perskaititas per centr. sekretorių T. Astramską Seimui nuo centraliszko komiteto ai-

szkus nuo XIV ik XV Seimui raportas su paaiszkiniu viso meto veikmės įplaukimo ir išplaukimo pinigų ir skaitlingumo sąnarių; po to išrinkta vedimui formaliszko seimo vyriasybe: prez. K. Radzevicius iz Shenandoah, Pa. I sekretorius Vin. Stagaras „Vilties“ izdavėjas iz Shenandoah, Pa. II sekretorius V. Ambrazavicius iz Newark, N. J., peržiurėtojas knygų sekretorius ir kasieriaus Rinkevicius iz Mahanoy City, Pa. ir Mikolainis iz Plymouth, Pa., presos reporteris kun. Milukas iz Shenandoah, Pa., marszalka A. Maslauckas iz Plymouth, Pa.

Pirmsėdis p. Radzevicius stojęs savo vieton, formaliszkaiz užprasžė idant seimo delegatai visi užsilaikytu tvarkoje laike svarstimo įneszimų paduotų nuo guodotinių kuopų per atsiustus delegatus.

Seimo nutarimai svarbesni yra szio-ki:

1) Iszmokėti \$100 autoriui lietuviszkos gramatikos už parupinimą anos teip lietuviams reikalingos; izleisti gromatiką Susivienijimo kasztais.

Kad gramatika tinkanti busent, patikrino kun. Kaupas ir kiti žinovai.

2) Duotie kasztai atspaudinimui zematės rasztų, kurie busę specijaliszkaiz pritaikinti mokintis vaikams pa-
baigusiems A. ir B. lementorių.

3) Paskirta \$50 dėl kankytinių už lietuvisztę ir atidarymas fondo rinkimui aukų dėl szelpimo iztremtųjų už tėviniszkaiz gilumon Maskolijos.

4) Paskirta kasztai rinkimui medegos visų seimų atsibuvusių Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nuo pat

užsidejimo Susiv. ir visus buvusius nutarimus atspausti knygoje.

Kad tą viska tinkancziai apdyrbti, izsrinktas vienbalsiai klebonas Plymouth'o lietuviszkos parapijos kun. Žilinskas.

5) Iz dvieju dar buvusių skyrių palikta tik vienas su \$150,00 posmertinės dėl to, kad Ilme skiriuje randaiztis visai mažam skaitliui sąnarių turi lmas skyrius visad remti posmertinę Iltro skyriaus nes toli nedatenka izsmokėstis iz įmoketų pinigų II skyriaus, o tuos užmoka I skyrius. Pirmas skyrius paliktas su izsmokėsczia \$2.55 ct. per metą.

6) Panaikinta ant organo Tėvynės cenzura; prie Tėvynės ligę tiesą turi kožnas Susivienijimo sąnaris ir kuopos.

7) paskirta spaustuve Tėvynės perkelt į Philadelphia izsrinktam laike.

8) XVI Seimas perkeltas atsibuti ne rudenio laikė bet pavasirije gegužio mėnesij.

9) Susivienijimo knygnas tur talpintis prie „Tėvynės“ spaustuvės.

10) Ateinantis XVI Susivienijimo seimas atsibus Wilkes-Barre, Pa.

11) Nutarta užprotestuoti prieszai gubernatorių, szerifą ir kumpanijas už izszzauktą žudynę ant straikierių Shenandoah, Pa. kur du žmonės tapė nekaltai perszauti ir keliolika sužėistų.

Rezoliucija tapė nutarta nusiunsti gubernatoriui, szerifui ir patalpinti į angliszkus laikraszczzius.

Kasieriaus ir sekretoriaus knjgose peržiurėtojai užbaigti revizijaiz nesuspėjo nes per daug buvo darbo, todeldar kit kart užbaigę visą revizijaiz pagarsis per „Tėvynę.“

Utarninko vakare t. y. 10 dienos Spalio buvo laikytos prakalbos.

Ant parengtų prakalbų susirinko į salę gana tirsztai vyrų, moterų, vaikų ir merginų.

Pirmiausiai kalbėjo p. Mikolainis „Vienybės“ redaktorius; jisai savo kalboje aiskino Susivienijimo naudą kokę galima apturėti prigulint prie Susiv. ypatingai už teip mažą ant meto užmokestį tik \$2.55 tarp kitko ragino risztis daiktan prie tautiszkių darbų kur skaitlius vis dar daugina si; paklabino ir moteris prie tautiszkos veikmės prisidėti.

Antru kalbėtojum buvo guod. kun. Kaupas prezidentas Susivienijimo L. A.

Kun. K. gvildeno nemaž apie atgijimą tautų, iszsiliuosavimą isz priešpaudų ir persekiojimų, ateis laikas ir dėl lietuvių, kad nuslinkis nelaimingi prispaudimai kokius dabar kenczia.

Tarp visko velijo kalbėtojas szirdingai szelpti dar neseniai užsimez gusę draugystę „Motinėle“ kuri savo pajiegoms szelpia lietuviszką jaunumenę mokslus einanczią užsieniuose Tėvynės Lietuvos.

Treczias kalbėtojas K. Mockeviczia isz Boston, Mass. aiskino nadingumą, idant visos draugystės prigulėtų prie Susivienijimo L. A. kuomi palengvintų iszligas dragyszių gaunant paszalpą ir posmertinę kur dabar reik mokėti vien tik \$2.55, o kitose tokiose organizacijose prigulint reikia iszmokēt per metą daugiaus per \$12.00 apart extrų iszmokesczių. Jaigu pasidaugintų mūsų į rėdnė, galima butu pakelt posmertine ir ik \$900.00 ir teip toliaus.

Ketvirtu kalbėtojum buvo T. As-tramskas redaktorius „Tėvynės“ kurs savo kalboje nurodė, kad lietuvis-tė ir lietuviszkoji kalba iszliko vien tarpe praszcziokėlio lietuviu kurs pilka sermega vilkėdams palaikė lietuvis-tę ant savo peties isztolimo saulėtekio atneszta; tarp kitko kalbėtojas pakreipė kalbą ir į jaunima pava-didams žiedu tautos, ir kad visi szios dienos atjaucziantieji teviniszkuma seniai grius kaipo tautos stuobriai į szaltus kapus, o pasiliks visa mus lie-

tuvystė naujoje tėvinėje ant peties pražyduisio jaunimo posirėmus, ir ar malonės palaikytie ant tiek, idant kaipo dumą ore svetimtautystė neiszsksklaistytų.

Lietuvis prakaitu darbo apipyntas, skambidams dalgę dainas sentevių paliktas dainavo, ar dainuos jaunimas dabartinis ateitėje sentevių savo dainas?

Jaigu nedapyldis tėvų savo impro-czius, liudis ateitei gentės mus ne-tikumą dabartiniai kryžiai ant szaltų kapų akmenise iszkalti su lietuvisz-kais paraszais, ir kampuose bažny-czių stovinti lietuviszki užraszai.

Penktas kalbėtojas Jurgis Kaza-keviczius isz Pittston, Pa. kalbėjo apie priezastis vaidų, ir kad besivai-dijant lietuviams tarpe savęs, leng-vesnei niaprietelis tautystės gali smaugti, ir kaltę už tai užmetė ant lietuviszkų vadovų. Užbaigė kalbą paminėdams apie dryžas kelnes.

V. Ambrazeviczius kalbėjo apie mūsų brolius isz Lietuvos isztremtus gilumon Maskolijos vien už tautys-tę, už platinimą tarpe savųjų apszvie-timo, ir žadino visus, atmintie apie isztremtųjų skriaudas ir vargus, at-menant-gi jų skausmingas valandas, neužmirszt suszelpti, po kiek kas gali.

Po jo prakalbai tapė nuo susirin-kusių sukalektavota ant kankytnių \$4.34 c.

Po iszkalektavojimui kankytnių suszelpimui skatikėlį, mergina isz Shamokin, Pa. Matulaicziutė gana graziai deklemauvojo eiles szeip:

DĖL Iszrinktųjų

Ojezyzna dėl jūsų tai zodis tiktai
Be dvasios, kaip žaislas dėl vaiko!
Tėvų iszsigimę' be ženkle vardai!
Szeszėlei užklydę lik laiko!
Kiek kartų man virė isz skausmų kruti-
nė!

Tylėjau vienog kaip naktis!
O iszgamos! pirsztinę sztai geležinę
Dabar jums metu į akis!
Žinau nesupraste jus skausmo giesmės,
Jus kunai be dvasios ir žado!
Be atbalsio žodžei pro ausį skambės!
Szirdies neatras, kaip nerado!
Bet ar gi tylėsiu dėl to, kad szaukimo
Kalbos nesupraste, netiks?
Miegoste? Tegulgi žymė prakeikimo

Ant jūsų per amžius paliks!
Tėvų didžiaviryų vaikai svetimi,
Kryžkelių gimę ant juoko!
Kur motina jūsų? nuraudus pati
Nedrištu priglausti apuoko.
Kur jūsų tėvynė? Ne Vilnius? Varšava?
Žinau ir suprantu, dėlko:
Tam balet teatr, tam Corso zabava!
O ko nežadėta ryto!
Ten dukters po pansijas mocos skaudzė
Rojulį daužyti ir szokti,
Kalbēt prancuziszka, juoktis grazei
Ir . . . . . ko ten negali iszmokti!
Ten buriszka jos neiszmoks prakalbēt
Ar austi, ar braukti rاسas,
Ar žemę tėvų ir jos budą mylėti,
Bet . . . . . užduotį savo supras:
Ant pokilių kaip karalienės žibės,
Barzdos nebijos norint popo,
Sau vyrą sugaus ir garsei isztekės,
Ir siudis sau lopą ant lopo.
Užstatę į banką tėvų palikimą,
Potuos kaip kiti per naktis;
Užkinkęs pratėgineis per įpratimą,
Vežėjas jiems pauszkiš dar vis.
Kad graszio prie duszios nebliks vis
Kad niekas neskolins ant galo,
Tada bus pakaltinti sunkus laikai,
Ir spiesis prie svetimo stalo.
Duok Vieszpatie pranaszu but melag

Isz Tambovo burai ateis;
Už bankos skolas be derybų rustyng
Nuo žemės nustums juos peczeis.
Tada abruseija kaltinta bus,
Nes jus savo žemę pardavę!
Paskui ir Maskvos pamilėsit ratus,
Kaip Varšavos' herbus sau gavę!
Juk jau ir sziądien ne vienas sau pad
Isz Nižniago vežas namon,
Ir gema bajorai po Lietuvą placzią,
In Tambovą renges ryto.
O gal ir sveikiaus bus tėvynei tada:
Žinos bent, jog tai jau maskolei;
Supras ji, kodėl tai kalba jų kita?
Kodėl jie kitoniszki brolei?
Supras bent, kodėl jie be Dievo gyv
Be pasnių kryžiaus maldos?
Delko jie pažemino pravardę seną
Ir budą szventos Lietuvos?
Metais jie naują tėvynę pamėgs,
Kaip sunys, jos dvasią supratę,
Ir siaust pinigų, užrubežiaus nelėks
Dvarus į liombardą užstatę.
Gal jie nesakys, jog vilties atgimim
Neb yr dėl mūsų tautos;
Nekruczios, kaip pragaro pasisz

Ir saulė ant jų neraudos.
Žinau nasupraste jus skausmo gies
Apsvaigę nuo pokilių tvaiko!
Su Diev gi tada, jus vardai be gu
Szeszėlei užklydę lik laiko!

Sztai, užbaigiau raudą, ir skausmas
suspaudė

Krutinę erszkieczais baises;
Nes giesmę rustingą kaimynai išgaulė,
Ir džiaugias iš jos paszalei.
Kum ranką pakėliu ant savo akies?
Aptemusios! . . . bet gi vis savo!
Dėlko? Ar ant jos neturėjau szirdies?
Ar mano ji meilę užgavo?
Gailiuos! tai ligonis! Jam reikia sakyti!
Jog serga . . . vienog patyli! . .
Bet žodžei išstruko, ir jų sulaikyti
Nenoriu, ar jau negaliu.)

Po puikiam deklamacijomui per
O. Matulaicziutę kalbėjo kun. Milu-
kas.

Kuningas M. pradžioje kalbos sa-
vo isztarė — „Ką tik mislijau kal-
bėti viską pasigavo pirmieji kalbė-
tojai, ir dar kalbėsių pakreipdams
save kitokion kalbon“. Toliaus
tarp kito ko kalbėtojas išspeikdams
pasiulintojus lietuviams budizmą,
apie kurį lietuviai maž ką žinojo pa-
aiszkino apie žmogų Buda ir jo tikė-
jimą isztardams: „szalin su budizmo
platinimu!“ Aiszkino apie Susivie-
nijimo prieszininkus ir t. t.

M. Damijonaitis iš Waterbury'o
kalbėjo visai trumpai apie naudingumą
„Tėvynės Milėtojų“ draugystės,
jos vaisius ir augimą vien tik su įmo-
kėjimų 60 centų per metą. Prakal-
bų vakaras užsibaigė.

Vakaras 10 dienos.

Vakare seredos buvo pasilinksmi-
nimas ant tos pat Harmor salės.
Muzikantai puikiai polkas ir valciusz-
kas skambino, sveczių buvo tirsztai,
atsilankė iš dviejų miestų lietuviszki
dainoriai. Pirmiaus dainavo choras
dainorių po vardu Dr. V. Ku-
dirkos, iš Newarko, antras choras
bažnytinis iš Brooklyno, visi gana
puikiai dainavo ipatingai Brooklyno
choras kurs surinktas, iš jaunuczių
mergaiczių ir vaikinų; už gražų pa-
dainavimą garbė gerbtiniems daino-
riams ir vadovams.

Tarp dainavimo teikėsi kuningas
Žilinskas pakalbėti placziaus apie
Paryžiaus parodą ant kurios lankėsi
patsai.

Balius traukėsi gana ramiai ik vė-
lyvai valandai. Pasiliksinimo pasi-

rupintojai ant baliaus neprakiszo.

Czeturge 11 dieną Spalio baigėsi
Seimo nutarimai; po pietų rinkta
centraliszka vyriausybė Susivieniji-
mo L. A.

Ant prezidento buvo pastatyti 3
kandidatai kun. Kaupas, S. Makauc-
kas iš Elizabeth N. J. ir W. Chmie-
liauckas iš Shenandoah, Pa., bal-
suojent per uždenktas korteles ta-
pė iszrinktas prezidentu kun. Kaupas,
Vice prezidentas p. A. Daniseviczius
išz Mahanoy City, Pa., Kasierium
tapė iszrinktas vienbalsiai p. K. Ra-
dzeviczius, buvęs kusierius S. L. A.
išz Shenandoah, Pa., ant sekreto-
riaus ir redaktoriaus „Tėvynės“ isz-
rinktas vienbalsiai T. Astramskas
buvęs sekretorius ir redaktorius
„Tėvynės“ pereitame mete, peržiurė-
tojais kasos kun. Milukas išz She-
nandoah, Pa., ir p. V. Pranis išz
Newark, N. J. XV-tas Seimas
Liet. Amerikos Elizabeth'e buvo isz
dalies truckszmingas apie ką bus „Tė-
vynėje“ praneszta kitu kart.

Ant Seimo lankėsi lietuviszki ku-
ningai szie:

Kun. Kaupas išz Scranton, Pa.
Kun. Žilinskas išz Plymouth, Pa.
Kun. Szedvidis išz Pittston, Pa.
Kun. Lietuwnikas išz Baltimorės Md.
Kun. Kaulakis išz Philadelphia, Pa.
Kun. Milukas išz Shenandoah, Pa.
Kun. Daugirda sveczias išz Szvei-
carijos ir da vienas klierikas Kun.
Pautienius išz Mahanoy, City, Pa.
Kun. Žebrius išz New Britain, Conn.
vietinis klebonas kun. Žindžius išz
Elizabeth Port, N. J.

XV Seimo S. L. A. pratokulas
bus pagarsintas ateinancziame „Tė-
vynės“ num. vienkart ir kuopų visų
ineszimai.

Amerikoj.

Musu kunigai tarp lenku.

Dieną 8 szio Spalio atsilankė į
Pittsburgą pagarsėjęs rasztais sene-
lis lenkas pulkauninkas Milkovskis
atvaževęs išz Sveicarijos Repersvi-
llio kur sudėtas lenkiszkas muzejus.

Prie isz kilmingo to senelio priemi-
mo, prie prakalbų rimtai skambinan-
czių apie teviniszka lenkų tautos jau-
sma, prie sveikinimo seno pulkau-
ninko buvo lietuviszkos Pittsburgo
bažnyczios prabaszczius kuningas
Sutkaitis vienkart su kuningu Gor-
zynsku.

Utarninke lankėsi senelis pietinėje
pusei Pittsburgo kur vakare atsi-
buvo balius su prakalboms ant sales
Turner.

Traukentis kalboms, po kalbai kun
Gorzynskio kalbėjo jaunas lietuvi-
szkas kuningas Czepaninis, kurs
simpatizuodams lenkams neužmirszo
vienok ir savo tautos skriaudos skau-
smesnes paroditi kaip kad lenkai nuo
maskolių kenczia; kun. Czepaninis
tarp kitko kalbėjo; kad ir lietuviai
pulkauninką guodoja kaipo kareivi
karevusį ne tik už Lenkija bet ir už
Lietuvą kuri daug asztrius persekio-
jama ir kankinama neigu Lenkija,
nes Lenkija turi savo spaudą, savo
laikraszczius ir knygas; nelaimingoj
Lietuva prieszingai, neturi nieko ma-
skoliai geriausius Lietuvos patrijotus
baisiausiu budu persekioja, užginta
teviniszkoje kalboje spauda, skaiti-
mus knygų ir laikraszczzių; Lietuvaj
iszplėszė Maskolija brangiausias jos
tiesas.

Pulkauninkas Milkovskis kurs ra-
sztuose savo pasiraszinėdavo Yež
(ažys) dar lankosi po visas lenkais
apsėstas kolionijas.

NEPAPRASTA NAUJIENA.

„Dziennik Narodovy“ Chicagos
15 dienos Spalio pranesza, kad Pitt-
sburge, Pa. tapė uždėtas lietuviszkas
skyrius kokio Skarbo Narodavo, ku-
rio kamisorium nominavotas esąs ant
visų Suvienitų Valstijų Amerikos
kunigas Litvin išz Pittsburgo žmo-
gus esąs guodojamas ir visiems ži-
nomas.

Czion gema klausimas — kodėl
kuningo tikrą pravardę „Dziennik
N.“ neiszreiszkia? žinome gerai, kad
Pittsburge lietuviszko kuningo vi-
siems ipatingai žinomo Litvino nėra
ten tiktai lietuviszkas kuningas yra
Sutkaitis.

Tas pats laikraštis „D. N.“ sako: kuningas Litvin poilgų diskusijų su pulkauninku Milkowskiu supratęs, kad Lenkijos Lietuvos ir Rusinų interesuojantis dalykas yra terptautiška federacija.

Neapkanta, tarpe lenkų ir lietuvių viesinti, dar tik tycziomis isz szaakta per neprieteliską randą.

Kaiminai lenkai kad energiskai rupinasi palaikyti savo tautą ir tēvynę, mes jiems mažiausios kvestijos užmesti negalime, greicziaus simpatizuojam, bet mus kaimynai už tautystę, jieszkinį ir už skriaudas per nia vidonus maskolius suteiktas, tuluose laikraszcziuose szimpuoja vadydami Litvomanais kaip kad Peterburskij „Kraj“ ir „Przegład Wszzechpolski“ tai mes nežinome už ką?

Už vis lietuviai galime pasidėkavoti lenkiskam laikraszcziui „Promien“ („Spindulis“) kurs iszreiszkė prielankumą lietuviszkos tautos jieszkiniui prisilaikant teisingumo.

Apsiriaiskė kad tik Pittsburgė Lietuviszkas Narodavas (Tautiszkas) Skarbas, ir kad nieks isz lietuvių nuosalinių apie tai nesapnavo, tai vis gi už ancziio tas nepasiliks; pasirodis koks tas Litvyn kuningas, ir argi isztiesų jo pravardė Litvyn ar gal koks kitas.

Užmanimas kožnas buna tik užmanimu, toliaus priguli viskas nuo propozicijos gerumo ir teisingumo; tai ir mes lietuviai pamatysime užmanyto lietuviszko skyriaus Tautiszko Skarbo vertę ir reikalingumą.

Politika ir rinkimai

Jau suvis arti yra rinkimai szalies szios gspadorių, kurie gspadoriaus ant mus per isztisus keturis metus, pakreipiant gerovėn, arba apsunkinant. Szalininkystės (partijos) visos dabar ant szakių pakylėdamos savo kriszpolinius prizadėjimus visiems rodo, kad jaigu iszrinkti, dabos gerovę szalies, ipatingai idant žydėtų darbymetė ir teisingumas. Prizadėjimų mes jau girdėję į vales.

Isz partijų kiek stovi ant tikieto,

galime tik dviejų parodyti veikmę demokratų ir republikonų.

Clevelendas, demokratiszkas kada prezidentas buvo padarė skolos ant gyventojų sprando tik nuo Anglijos milijonierių 260 milijonų dol.; dabargi pr. McKinley įvežė visą szalį teip į paines toli, kad gal niekadoss adgal kaip kad buvo Suvienytos Valstijos Amerikos jau nesugryž Mes visi žinome, kad buvo gana mus szaliai 25,000 armijos; ar gana bus po įvežimui į pinkles szalį per republikonus 100,000 kariumenės? Kas sudeda kasztus ant užlaikymo ir aprėdymo dikaduonių kareivių? Žmonės, daugiaus darbininkiszka luoma!

Invežė į tuos kasztus partija dabar vieszpataujanti republikoniszka! Nuo dienų garbingo Jurgio Washingtono ik dabar, neturėjo Suvienytos Valstijos jokių priekabių politikoje su civilizuota Europa, bet dabar republikonai užtempė striunas ir ant szios szalies, idant graintų užgrobimų dainą, kaip kad daro Europos vieszpacziai su Transvaaliaus narsiais gyventojais Chinija, o Suvienytos Valstijos, rėdas republikonų pirm su Kubą, net dą ir dabar su Pilipiniais, ir káda bus pabaiga, su narsiais teipgi archipelago gyventojais, sunku įspėtie. Nėgana to, dabartinė vieszpataujanti partija nei laputė prikiszo vuodegėlę ir prie Chinijos, kasztai ant szalies dauginesi vis tolyn, o sugryžimas tų kasztų labai tolimas. Republikoniszka szalininkystė suvis nebojo pradėti karę turėdama tuszcziaž vieszpatystės kasą, o karę pradėjo ne dėl apginimo savo szalies, bet tik dėl milijonierių spekuliacijos, užtraukdama mokestis labiaus ant darbininkiszko svieto. . .

Pipkininkas, jeigu suruko 12 svarų tabako per metą, tai įmoka dar daugiaus negu pirm karės \$1,40. jei-gu 24 svarus, įmoka \$2,80, tai tik už tabaką tiek virszaus turi žmonės mokėti, o kur kitos visokios nebulniczios. . . .

Sziame paskutiniame laike kadą-gi ir Pensylvanijos darbininkai susimezgė į darbo organizaciją, jie daug gali nuveikti politikos reikaluose

balsuodami už szalininkystę tą, kuri jiems gero velija.

Czion mes darbininkams neturime reikalo perstatatymą daryti ant ko balsuoti turi, bet tik nors apicziupai iszreiszkiamo, kokią naudą suteikė partijos dar vieszpataujenczios. Velijama varguoliams darbininkams kuo laimingiausio pasisekimo jų jieszkinije.

Pažystamas Trupinėlio.

Isz politikos lauko.

Chinija.

Chinijoj visi reikalai maiszyte maiszosi; kartais patis chinai tarpe savęs, pasikėlėlei su randava chiniszka kariumenė susiremia.

Pasikėlėliai chinijos užėmė miestą Shan ant rytinės upės; priesz juos tapė iszsiųsta randama chiniszka kariumenė, kurę pasikėlėliai vysiszka sumuszė užmuszant 200 žmonių.

Pasikėlėlei, turėjo buti užlaiko gerai susiorganizavę, kad ant syk daugybėje vietų asztrus pasikelinėjimai apsureiszkė.

Chiniszkos randavos kariaunoro, 000 paskirta apmalszinimui pasikėlėlių pietinėse provincijose Chinijos, nes tenai pilna visur pasikėlėlių.

Mandžurijoj prie apguolio miesto Tsi-tsi-thaw maskoliai nustvėrė 2,200,000 dol. ir 450 pasikėlėlių paėmė į nelaisvę.

Suvienintos Valstijos isz savo puses, be slaptinumo norį kuoveikiausio susitaikimo Chinijos su Europānēm vieszpatpstėms, ir tiktai tas galįs kuogreicziausei užbėgti tolesniai neparėdkui ir užgrobimui per vieszpatystes Chinijai.

Maskolija, Vokietija ir Anglija viena kitai neužsitiki, ir kuo giliausius plianus daro kad tik prieg savgeresnius gardumynus priglemžt.

Kova Afrikoje.

Burai Transvaaliaus nepaliauja gėnė szalį, sziaame mėnesije pirmoj di-lij kovėsi burai su angljonais per dienas, bet pabaigoje turėjo burai nuo didesnių pajiegu pabėgti ne laikė.

Nors da burai spiresi ik paskutiniam, bet Anglija mat juos paskaito jau už pergalėtus, nes šiame mėnesyje išdavė paliepiamą paleisti namon 50 tukstanczių liuonorių.

Kransztato distrikte burai užmušė anglikų kapitoną Wiltshire. Anglikai suklydo, burų skyrių paskaitė už savą, ir už klaidą patrotijo gyvas kapitonas.

KRUGERIS IN AMERIKA.

Prezidentas Krugeris apleidęs Transvaalių ant laivo Gelderlandt lankys didesnius miestus Europos, potam atkeliausęs į Ameriką atkeliuotų S. V. prezidentą McKinley.

Philipinai.

Suvienintos Valstijos Amerikos su Philipiniais vis neužbaigia karevę.

Pranesza reprezentantas Aguinardo Philipinų Agoneillo, muszoje po San Juan krito nuo Philipiszkių bagnietų 180 Amerikonų, 26 isz tarpo Philipiniecių. Tarpe Philipiniecių buvo vadas porucznikas Fidel, kuris užkamandavojo Philipiniecius ant Amerikonų su bagnietais, ir pats nabagas sužeistas prie myrio isztarė: Iszpildžiau mano priderystę; tegul gyvuoja liuosybė Philipinuose.

Lenkiszki kolionistai Brazilijoi

Pagal statistizską aprokavimą randasi dabar lenkiszkių kolionistų isz Europos atėjusių valstijoj Brazilijos Parana teip: 26,000 kolionistų lenkų isz po maskoliaus ir Prusijos, 20,000 kolionistų lenkų ir rusinų isz Galicijos, 5,000 italijonų, 2,000 vokiecių ir kitų tautų.

Szis visas skaitlius apsėdęs yra ant randavos žemės.

Dabar lenkai vėl kaip buvo „Tėvynėje“ pranesza kolionizska draugystė toje pat Brazilijoj apipirko didžius plotus žemės, ir apsodįs savais gyventojais, nes randas Brazilijos toliaus nuo dovanojimo žemės ir rėmimo emigrantų atsisakė.

In užvestas lenkiszkas kolionijas Brazilijoj, pasidrasino keliauti žmo-

nės jau ir turtingesni, su mieriu užvestie ten prekybą iszdarbystę pramonizską ir t.t.

Lenkiszkas laikrasztis „Prawda“ savastis kolionizskos draugystės Korytyboi szauke darbuotis kolionistus rusiniszkus isz vien su jeis.

Antru kart lietuvijų kolionizskas užmanymas velijama kad kaip nors įvyktų.

PRIPRASTINAS ŽMONIŲ LIGUSTUMAS.

Žmogus yra indu pripratimų prikliausių kurie žeidžia sveikatą atsinesztą su gyvibe savo vienkart kurią suteikia Visogalybė. Vokiszkas priežodis kalba: „kad žmogus yra arti gyvulio savo tuluose papratimuose“.

Tarpe žmonijos gyvuojcziuos ant horizonto žemės, vieszi nesuskaitomos eilės ligustumų vien tik isz prigimto nepasisaugojimo, ir kožnas ligustumas, vis turi savo tam tikrus szaltinius.

Nepasisaugojimas, daugybę daro netik liguistais, bet be laiko pagrume po velėna, ir tankiai apsižiurime jau po laikui.

Nuo ligustumų, kurie palypsto žmogų darbo, kariaujentį pajiegoms už buvį ant kasnio duonos, vargas yra grynai iszsisaugotie, bet kitaip iszžiuri tos didės ir mažos pripratimo priežastis pąglemžemczios sveikatą ne isz darbo sunkybės — kitaip iszžiuri tos priežastis nuo knrių galima butų žmogui prasilenkt idant nepąglemžtų ligustumas sveikatą nekuomet nenuperkamą.

Daugiausiai žmogų įpainioja į ligustumo pinkles valgis ir nepamierkavotas gėrymas. Isz jokios dirvos gyvenime nesiveisia tiek dygių vusnių, kaip isz nepamierkavoto gėrimo arba kartais valgio; vieni valgo patinkantį valgį tiek, kad turi sirgti, kiti nedaboja valgitie reguliarizskai, ir sumantavotas skilvis nemala kaip reikia, tad atjauczia žmogus skausmą. Isz gėrovų, svaiginanczius gėrimus gerenczių, rasti galima nemaž tokių, kurie nemislidami butie sav vodijancziais, geria vieną kartą per daug, antrą daugiau, treczią da daugiau, galop pasijunta kad be gė-

rimo kurs silpnina sveikatą jau neapsieina, jau troszkina, ir kaip tik atitruckta, nerimodams nei kudikis junkomas, bėga ir geria; tai pergėres gerokai, ant ryt dreba, ir vėl atsipagiriojant, pasigeria, ir visą kartais nedėlę apsvaigęs esti. Begirksznojant be pasisaugojimo, pasijunta kad turi sirgulevimą, nerimastį, galop nekurie praded kvailiotie liga baltosios karsztinės. Žmogus svaiginamus gėrimus pasaugioi gerdams, jaigu kartą pergeria, per 3 ar 4 dienas ne esti atsigriebęs, o ką sakytie, kurs tankiai pergeria?

Tankiai per mierą gerdami, niekas nesulaukia žilos senatvės, belai ko visi nuvažiuoja į kapus.

Kenkintis žmogui yra teipgi pripratimas per karszto valgio ir gėrimo.

Ryjant per karsztą valgį ar gėrimą galima kartais užgauti vidurius, nuporit, ir nuporitoje vietoje apsi-reiszkia pusliukė, szaszukas, kurs užkenkt gali ir grasyt sveikatai. Perkarsztą bent ką įgavus į burną, geriaus nusiporitie burną, neigu nuryt.

Rukimas, teiposgi turi savo szaltinius kenkenczius sveikatai žmogaus. Vieni rukytojai traukia dumus į save, ir su tuomi gauna katarą plaucziuose, kiti per daug spjaudo ir tuomi atimant maistą nuo plauczių, pajunta sausą kosulį, ir jaigu tokio papratimo neprasilenkia, pasiliekt liguistais galop neizgydomais sukotnikais.

Nesuskaitomos dar priežastis liguistumų klėsti žmonijoje, kurių galima butų prasisaugotie, bet kad vienitą praleidžia už nieką, kiti nežino priežasties, ir tokiu budu žmogus turi nukęsti bere ikalo.

P. T.

SUSIVIENYJIMO L. A. TULU KUOPU VY- RIAUSYBEL.

Szirdingai užpraszomi prezidentai ir sekretorial kuopų szijų: Plymouth, Pa. Edvardsville, Pa. Pittson, Pa., Luzerne Borough, Pa., Vilkes Barre, Pa. telksites susirinkti del ekstro pasirodavojimo į Vilkes Barre, Pa., dienoje Visų Szventų 2 adyną po pietų pas A. Baltuszka ant 238 E. Market str.

Prz. kuopos 17

A. Baltuszka.

Rinkimo mokesčiai Pensilvanijoje.

Tuli laikraščiai kitų valstijų iš Pensilvanijos Val. juokdamiesi paduoda auksčiaus porodita antgalvį ir sako: „kaip žinoma, kad Pensilvanijai balsuoti per rinkimus galite, kurie užmoka \$1,00 arba \$2,00 padotko ir kad turi nuo užmokesties kvitą.

Biednas darbininkėlis, dolerį nemoka ir balsuoja; užmoka už balsuotoją viena arba kitą partiją, o padėkavonėn už užmokestį duoda balsą ten, kas už jį taxas užmoka.

Pensilvanijoje laimi balsus partija toji, kuri didesnę pinigų maisą turi.

Teip tai išjuokia kitos valstijos Pensilvaniją.

Tas išjuokimas dar nėra teisingas; Pensilvanijoje padotką nuo darbininkų atima iš jo uždarbio office fabriko.

Seimas visų katališkų vyskupų.

Prieš šesiolika metų bažnyčios katališkios nebuvo rasmos ant

vyskupų, bet buvo savascia žmonių; vyskupai susirinkę ant tam tikro soboro nutarė kad bažnyčios būtų užrasmos ant vyskupų vardo, tas ir dabar ekzistuoja po visa Suv. Valstijų szalj.

Szimet toks pat seimas susivazėvusių vyskupų žada atsibutie Chicagoje, kokius suteiks bažnyčiai permains dar niekas įspėtie negali.

Nesmagumas deiczkatalikam.

Dycezijoje Yowa arciviskupis Keane izdavė savo padavadijimą viešiams prabaszcziams deiczių parapijų idant anie nustotų izgulditie vokiškoje kalboje katekizmas ir katalikišką religiją, o kad izguldinėtu kalboje angliszkoje, nėsėsanti tėviniszka kalba toji, kurioje szalij žmogus gyvena.

Deicziai prieš arcivyskupo tokį padavadijimą užprotestavojo, bet gal be naudos; arciviskupis už priesingumą žadęs deicziams uždaryt mokslaines ir bažnyčias.

Neužsileidziant szaliai vienai ar kitai, gal įsiskverbt nesutikimai,

JOKINGI AUKAVIMAI.

Plymouth'e, Pa. 18 dienos vakare du galicijonai susiburniję tarpe save iszsidrivijo vadindami vienas kitą szwinia ir t.t., poto, apsiskundė paskvajerį, kurs jiems suteikė teisingiausę isztarmę paliėpdamas užsimokėt po \$3,70 kasztų.

Spjaudydami lenkeliai už teisingę isztarmę suteikimą užsimokėjo (paaukavo) skvajeriu \$7,40.

MITINGAS.

Brooklyn, N. Y. 38 kuop. Susiv. L. A. bus laikomas extra mitingas 27 Spalio ant salės po N. 73 Grand str.

Visi sanariai teiksītės ant szio mitingo lankytis neatbutinai, nes turėsimė gana svarbių svarstymų, ir vieną naują užmanima. Norintie prisiraszitie gali tuomateitie. Szirdingai užpraszo

Komitetas.

Už prenumeratą „Tėvynės“ kurie skaito nepriguldami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus, plingai reikia siųsti ant vardo;

T. Astramskas
Plymouth, Luz. Co. Pa.
Box 649

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus miestus, reikalaudami „Tėvynės“ paraszkite adresą seną ir naują, paraszkite kokios kuopos sanaris ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas.

Red.

F. S. Klinges.**Maliorius dekoracijų Bažnyčiose.**

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyčių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnyčiose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausstas lotiniszkomis lietuviškomis, gaunamas pas Inzinerių A. Maciejevski Prekė 1 rubl. už exempl. su pristatymu; imant 20% rabato.

A. Maciejevski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ.

— DIRBA —

Arnotus, Karunas ir visų bažnytinių parėdus,

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szarpas Kukar

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki nigitai ir lietuviszkos draugystės reikalaujami draugystems ar bažnytiniu iszdirtė paraszkite pas mane klausdami prekė persitikrinsite kad mano prekes yra patines ir darbas geresnis kaip lenku, asz iszdirtė gvarantuojau.

Su Guodone,

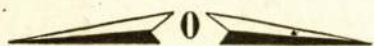

T. ANDRIUSZEVICZAJTE 115 W. Division St., Chicago

Trejanka!

Trejanka!

Trejanka!

Apie vertia **KAZIUNO TREJANKOS**, nera ka daug raszytie, nes trys jau yra metai kaip toji **TREJANKA** kursavoja ne tik tarpe Amerikos lietuviu bet ir tarpe svetimtaucziu kurie trejanka lietuviszka dar pažynia naudoja su pamegimu.

Kaziuno Trejonka yra dar pagarsėjus ir iszmėginta ir vertė pertikrinta. Kožnoje lietuviszkoj stuj boj verta rasti kaip gyduolė ligoje, nes tokią Trejanką per ilgus laikus naudojo mus seneliai Tėvynej kaip apsigynimą nuo paprastųjų ligų.

Trejonka p. Kaziuno, suczėdys kožnam ją užlaikancziam kasztus daktaro.

Baksukas TREJANKOS su prisiuntimu kasztuoja . . . . . **65 centus.**
(nesiųsk stempų)

Gumbo-Kura! Gumbo-Kura! Gumbo-kura!

KAZIUNO Gumbo - kura yra jau seniai laukema gyduolė nuo **gumbo**, nuo **patrukimo**, nuo **skaudėjimo po krutine**.

Minėtas preporatas yra per manę iszmėgintas, galima pasitikėtie, kad ne tik skausmus apmalszina, bet ir praszalina aukszcziaus pažymėtas ligas.

Bonkutė ir baksukas mittelių kasztuoje tik - \$1.00, su prisiuntimu - \$1.25.

Luke's Reliable Hair Restorer szitas paprastai yra vartojamas dėl plaukų. Sugrazina ko-
lerį plaukų jeigu buna pražilė ir sudrutina plaukus, sulaiiko nuo puolimo. **Bonkutė 50 centų.**

Norintieje gaut aukszcziau minėtų gyduolių, prisiųskit „Money Order“ ant kiek reikia ir dadėkit 25 cent. už prisiunti-
mą per Expresą arba pacztą. Trejankos baksuką prisiųsiu per pacztą už 65 centus. (Nesiųsk markių)

ADRISAVOK.

L. M. Kazunas
107 S. Main Str. Shenandoah, Pa.

Kaziuno Trejankas visados galima gaut pas sekanczius sztornikus: **Thomas Pauksztis** Pittston, Pa.
Joseph Anskis Glen Lyon, Pa. **Simon Melavas** Scranton, Pa. **V. Žukauskas** Northampton, Mass.
Karolius Modziarskas Mahanoy City, Pa. ir **Danisevicze** Mahanoy City, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupeština, teisinga ir artistiską išdirbimą.

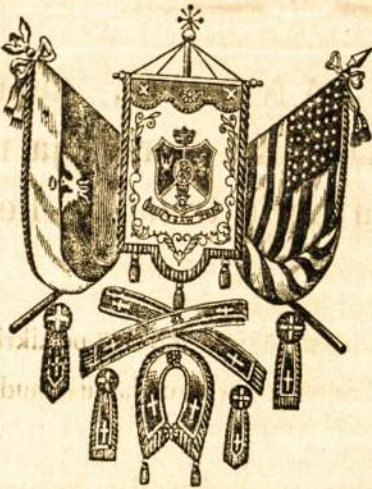

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilmdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos KARSZTI UŽKANDZIAI, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi PIETUS, viskas szviežia: CIGARAI pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras SZIRDINGA RODA kiekvienam reikale. O ir PINIGUS MAINO ir siunczia į LIETUVA ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę krautuve cigarų, vynoir visokių likierų, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu:

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant iš miesto Pennsilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango K. Gaudinskas, nepamirszti turim jog salliuninkas yra bjauriai suželstas mainose, nukirata viena ranka; todėl norint išsigert stiklą gintariszko alaus, uželkite pas Gaudinską, nes jo vienintelis tik ame duonos kšnis kaip kolekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka priderancziatsu savais apsi eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis
Oisteriai skanus kepti ir ža //.

Sios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdyne	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj	35
(Ta pati knyga maskoliszkoj kalboj ..	\$1.00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinikystai	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka iš Lietuvos istorijos)	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas iš Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos)	7
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel.	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Geral, greitai ir pigiai atlieka visoki drukoriszka darba; drukoja knygas, visokius tikletus, konstitucijas, cirkulorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visoki drukoriszka darba, kokio tik kam prireikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsizaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už 1 dol. 66 laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovjs ant sargybos Lietuvų tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,
TILSIT. GERMANY

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laikaszcziau spaudina nežinomus Vyskupo M. Valancziaus.

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus, ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį išpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.